

18+

Юрій Пересічанський
*Наодинці з
життям*

Поезія

Юрій Пересічанський
Наодинці з життям. Поезія

«Издательские решения»

Пересічанський Ю.

Наодинці з життям. Поезія / Ю. Пересічанський —
«Издательские решения»,

ISBN 978-5-44-859378-9

Кожен вірш кожним читачем сприймається по-своєму, а для автора найчастіше поезія — це освідчення поета в коханні (майже завжди нерозділеному) до життя, аби якнайдалі самозречено втекти від ревнивиці-смерті, яка переслідує крок за кроком і завжди готова розімкнути обійми. Для самого ж вірша головне, щоб найскладніша, найглибша і найнезвичайніша метафоричність була в той же час природною, прозорою і зрозумілою — поезія не в словах і не в рядках, а поміж словами і поміж рядками.

ISBN 978-5-44-859378-9

© Пересічанський Ю.
© Издательские решения

Содержание

Василеві Стусу	6
Дощі дошкульні	8
Спогад	9
Березнева елегія	10
Сповідь петлюрівця	11
Розради Танатоса. Вічній пам'яті Матері	12
Осінні стежі	15
Плач Ярославни	16
Журавлина пісня	17
Поет	18
Весна	19
Просто вірш	20
Стрибог	21
Зимова підступність	22
Технології життя	23
Теплий січень	24
Гопак	25
Доторки	26
Зірка поза межжя	27
Козацька балада	28
Метро	30
Кінець ознакомительного фрагмента.	33

Наодинці з життям Поезія

Юрій Пересічанський

© Юрій Пересічанський, 2017

ISBN 978-5-4485-9378-9

Создано в интеллектуальной издательской системе Ridero

*

Букви складаються в слова, слова складаються в текст, із тексту, душі поета й дозволу Бога народжується віриш. Кожен читач, знайомлячись із віршем, прочитує його по-своєму, по-новому, народжуючи таким чином практично новий текст. Так безперервно народжується живий всесвіт поезії, який об'єднує епохи й народи.

Хоча особисто для автора найчастіше поезія – це освідчення поета в коханні (майже завжди нерозділеному) до життя, аби якнайдалі самозречено втекти від ревнивиці-смерті, яка переслідує крок за кроком і завжди готова розімкнути обійми.

Для самого ж вірша головне, щоб найскладніша, найглибша, найнезвичайніша метафоричність була водночас природною, прозорою і зрозумілою, такою, що легко читається, щоб зміст природно породжував форму, через яку цей зміст міг би бути легко впізнаним. Адже, поезія не в словах і не в рядках, а поміж слів і поміж рядків.

Василеві Стусу

1. Велике вигнання

Гойдається доля, мов зламана віть,
на розхристі всіх заполярних хурделиць,
і ніч заграбована раптом розстелить
козацького степу мосянжний сувій

отут, серед цих простопадних осмут
сибірських безмеж, погорбатілих з люті.
Полярного сяйва кремлівські салюти —
тут навіть катам неможливо заснуть!

О, ця казематна полярная ніч:
червоні боки тут у снів не від яблук,
від кирзи — під здухи, об стіну — на карби,
і знову — по ребрах! О, зламана віть

епохи, що тичеться в невідь облуд...
Не хміль солов'їних пісень тут вирує,
тортурного зойку відлуння мордує —
тут навіть катам неможливо заснуть.

І спогад, не так, як велична сосна,
що в душу впливає, мов щогла вітрильна, —
як паля тортурна, що вмить прохромила,
як гак, що під Байдині ребра загнав

науку султанських і царських велінь:
услід за Тарасом у зеки й солдати
уся Україна — встигай лиш ховати
за кирзу халявну відвертість молінь.

2. України син

Так тяжко під серцем Сибіру болить
оця захалавна хохлацька Вкраїна,
оця трьохсотлітня безвинна Руїна —
на розхристі вічності докору мить.

Гойдається, наче розпачлива тінь
невтішної матері, доля України:
розіп'ято знов її вірного сина —
поглинув їх стільки московський вже плин...

Коли чорторий вже оцей промине:

в Сибір – у теплушці, назад – в домовині, —
одвічна дорога синів України...
О, пам'ять пекельна, забудь ти мене!..

Лягла ваготою на серце земля,
скорботна, посмертна земля Батьківщини
на серце, що в грудях народу не спинить
його навіть наглая смерть Василя.

Дощі дошкульні

Пухлина всесвіту набрякла
Смертельної образи сном.
У савані густої мряки
Жалобний трауру огром.

Кругом ні просвіту, ні згуку.
Над ладом лагідних угідь
Навис зловмисним помсти круком
Небесний розкрил потойбіч.

Неначе вщухло – і не чутно
В глибинах омертвілих злив
Погроз – ні краплі, та підступно
Завмер у штилі зливи млин:

Із затишку ти тільки спробуй,
Хоч носа висунь ти надвір —
І небо вмить скляне проломить
Свинцевим кулаком тьми вир.

Ти лиш з порога до порога —
Тут засідка ворожа – гульк! —
Як з кулемета із-за рогу
Прозора черга мокрих куль!

І розверзаються утроби
Небесних щедрих водних жнив —
Комори урожай наповнить
Зі срібного зерна краплин.

Спогад

Знов двадцять п'ятою годиною добу
переобтяжує незгідливе безсоння —
в безодню півночі безсило я пливу,
відтятий маятником місяця уповні

від берега принад письмового стола
в посвяті чарувань відкритої сторінки,
чия оголена, цнотлива білизна
жаданням слова так довірливо сповита.

О витвір суперечки темряви й свічі,
сліпучий спалах щиросердності паперу,
о вибач – твій непогамовний біль
роз'ятрюю я спогадом вогненноперим:

в міжкоролів'ї пам'яті і забуття
коротке царювання таємниці миті,
яку в житті лиш раз із уст в уста
цілунку одкровенням можна перелити.

Ця мить глибинніш, незворотніш за життя,
даремно страчене, у серце увігналась —
для неї ночі глиб, як піхви для ножа,
чию сталеву міць зламала неміч рани.

Два кроки до вікна, неначе два крила,
підбитих вліт, недавно ще міцних, сановних
всеваддям лету, наче вивершення два
в згасанні маятника місяця уповні.

Березнева елегія

Найперші невдалі ще кроки весни, ви так схожі
З останніми кроками, котрими зіграна осінь
Ступала на стежку зими – мов крізь дзеркало льоду
Минулих морозних осмуг упізнав свою вроду
Розгублений березень в привидах снів листопаду.
У савані плісняви звуків минулих опалих
Земля ще окута тим сном, видається що вічним.
Та в надрах обмерзлої сповіді серце вже лічить
Останні слова каяття – чи ще довго їм тліти:
Вже гасло надії – горіти, горіти, горіти! —
Проносить піднесена лагідь південного вітру
Крізь плетене чорним мереживом віття.
Бо вже, щоб у мандрах безмежних струмків розчинитись,
Дійшла досконала відталої краплі сферичність
До спаду в прощання з піддашшям висот батьківщини
Своїї бурульки (розлука знов матері й сина).
Отак би пірнути у затишні сні потойбіччя —
І хай тільки зблиском заграви цей вечір засвідчить,
Що й ти колись був тут, і в сутіні млів у стражданні.
О, мачухо зла, батьківщино надії нездарна,
Це ж ти нас підкинула світу цьому до порога
Вклякати в підніжжях оглухлих богів невідомих
В благанні якогось незнаного щастя й любові —
На волю лети ж самоти нескінченної сповідь...

Сповідь петлюрівця

Забудемо, брате, і нас хай забудуть,
Хіба затонулій землі пам'ятать
Про тих, хто покласти не зміг у запруду
Потоку ворожому власні тіла —

Ми тіл своїх, брате, в бою не щадили,
Та Бог не схотів нас на небо забрать:
Вигнанцями стали, стежками чужими
Нам пил іноземного рясту топтать.

Дороги міських закордонних комфортів
Утрати вогнями нам п'яти печуть —
Босоніж як ми, школярі безтурботні,
Топтали козацького степу траву.

О степ України – пісенне безмежжя
З невинним священним потоком Дніпра —
Яка невблаганна і беззастережна
За вами тепер вже довічна жура.

Наївні й зрадливі мої гречкосії,
Безплатним буває у пастці лиш сир,
Ковтнули спокусу оман всіх месії —
Й над вами став паном підступний сусід.

Ви волю і землю свою проміняли
На землю і їжу казкову якусь —
Обіцяну блудними більшовиками
Оманно небесну ясу дармову.

І біла Росія червоною стала
Від крові, що ми за Вкраїну лили,
І землю у нас прадідівську забрали
Й хохлам свинопасам, як дар, віддали.

Забудемо, брате, – і нас хай забудуть?
Нехай забувають – та нам не забудь,
Бо майже щоночі в Європах нас будить
Святої Софії подзвінна можуть.

Розради Танатоса. Вічній пам'яті Матері

Так зараз стало зрозуміло, що печаль —
Насправді радість, адже знаю, не назавжди
Розлука з тим, хто відійшов з цього життя:
І в тім поблажливість відразливого «завтра».

Ні, не назавжди мерзлої землі об гроб
Заупокійне гомінке відлуння смерті —
Пекельний світу поцейбічного галоп,
Що гупає зсередини у груди замість серця.

Ні, не назавжди,
 бо побачимось,
 зустрінемося,
 знаю...

Хоч знаю й те, що смерть,
 вона насправді не для того,
 хто вже пішов,
 а лиш для того, хто залишився
Ждати,
 страждати – горе...

Коли вже не до логік у хмільних висотах
Отерплх з болю і безсоння стратосфер,
Мов на безводді риба, крик хапаєш ротом —
Німий (о – ката насолода!) крик завмер —
Забракло кисню слів і сліз в аортах
Органного ридання!
 Всесвіт
 вмер?...

Пора, я знаю, вже пора додому,
Грудневий вечір швидко так летить.
І якось тут на цвинтарі бездонно
Підземний подзвін жалю стугонить.
Горбочок мерзлої землі скрутився,
Благально пригорнув до себе хрест.
Пора іти, бо й справді забарився,
До лави цвинтарної мов примерз.
І ноги затекли, немов колоди,
Й судоми вже розчахують немов.
Так холодно, неначе захололи
Думки – ні слова з жодної із мов
Ніяк не можу зараз пригадати.
І руки – як примерзли до колін,
А треба ж хоч одну із них підняти,

Утерти щоб струмки пекучі сліз,
а втім...

А втім, нехай собі,
бо вже попримерзали
до щік, і до повік,
до вік, довік, навік...
...Навік...

Галерний наче раб, навік прикутий
До веслування в океані сліз —
Бажання з головою вглиб пірнути,
На саме дно! Доплив...
Доповз...
Доліз...

Солодкий біль – тонути і тонути
Всім співчуттям,
жалям
напереріз!...

А знаєте, мамо, щоранку вони прилітали,
До нашої хати, горобчики ваші, що ви
Голодних їх зерням і хлібцем щодня годували —
Пташині бенкети буяли у нас щозими.
Ви знаєте, мамо, я їм в годівничку підсипав
І зерня, і крихіт – та їсти не стали вони:
Сиділи, сиділи тихенько у нас на березі —
І гайда, знялись, покружляли й гайнули кудись...
Я потім їх бачив у вас тут на цвинтарі, мамо:
У вас над могилкою там нависає гілля
Калини – на ній тих горобчиків зграйка, впізнали
Ви, мабуть, їх, мамо?..
З моєї руки вони не їдять.
Ви, мамо, скажіть їм,
не скривджу я їх...

Пора додому вже, пора. Бо вітер
Замерзлими сльозами закружляв.
Дерев благально здійнялися віти,
Але не втримають вони навал:
Нависла пагуба погроз нічної
Задушної надгробної плити.
О, всесвіту безжалісний надгробок,
Гробниця, усипальня... Знов завив
(Чи з того, може, світу?) пес бездомний —
Простяг своє кудлате співчуття —
Так, брате, ніє безпритульна доля
Під серцем у твого й мого життя.
І повз які б я не пройшов пишноти —
Завжди, завжди проходитиму повз

Могилоньки зіщулений клубочок
З пригорнутим до серденька хрестом...
Пора, пора вже йти додому.
Хоча ніхто мене й не жде.
Та, може, вдасться хоч під ранок
Заснути...

Осінні стежі

Осіннє небо, глиб надій забутих.
Якими ж стежками я заблукав,
Що зараз п'ю осінню цю отруту,
Немов цілунку пінистий бокал?

Я довго йшов, а наче тільки вчора
Перехрестила мати в дальню путь
У спину непомітно – дивним зором
Я хрест той бачив, чи відчув?..

Я бачив, бачив – хрест я той і зараз
На спині в далеч осені несу,
Допоки падолистом замітає
До матері могилоньки стежу.

Таємними хмільними манівцями
У пошуках кохання я блукав —
Прощальними облудними словами
Цілунки зради стигнуть на губах.

Осіннє небо, обшир дум неvtішних,
Що падають на душу, мов бальзам
Тих слів, що ти зронила ненавмисно
В пориві щиросердності зізнань.

Полинна сутінь осені вирує,
В дитинстві як босоніж навпростець
Стернею вечорів самотніх йду я
Допоки обрій смеркне нанівець...

Плач Ярославни

Безлуння чавунного гуду
Залатаних в лати сердець,
Облуди кайданної будень,
Заюшений стогоном герць —
Кому б він, на кінчику куни
Завислий цей заздрості зблиск,
Кому б він, цей мотлох марудний,
Придався й на нігтя обріз,
Якби не чекан опівнічний
Вкарбованих в мури чекань,
Якби не довічності в вічі
Путивля розплетений плач
З долоней благальних княгині?
Кому б він, якби не Боян?
З грудей, мов з могили, що – гине! —
Зигзицею з неба в бур'ян,
Заломлене зойком, зізнання,
Що нині, як завжди, життя
Без Лада, як труп бездиханний,
Холодне, як безлад биття
Об лід зачерствілої схими
Без ладану губ, без плеча
В паломництві літ – ну, куди ми? —
Опівночі згасла свіча...

Журавлина пісня

Там, де сонце, заплутане в вільхи,
Віддавало останнє тепло,
Нарікання вітрів запізнілих
Нагадали про все, що було.

Про розсипаний в травах пожовклих
Зорепад вересневих пісень,
Що дівочий в них радості оклик
Передзвоном будив сонний день.

Як волосся твоє вигравало
У багаттях вечірніх заграв —
У кохання ярінні палало
І в обіймів шалених вогнях.

Як у повінь п'яних поцілунків
З головою кидалися ми
І не чули, в далеких відлуннях
Як гуркочуть погрози зими.

Із криниці завзятої юні
Ми кохання без міри пили —
І за те, мабуть, осені струни
Обірвались так боляче вмиль.

З того часу – утрати й утрати:
Сторінки палахких споминань
Так щемливо і гірко гортати
В нурті сповідей, втеч і вигнань.

З того часу – з обіймів в обійми,
З того часу – від губ і до губ
Я шукав твоїх слів відгоміння,
Та навіки їх, мабуть, забув.

Там, де сонце, заплутане в вільхи,
Віддавало останнє тепло,
Нарікання вітрів запізнілих
Нагадали про все, що було.

Поет

Нагальна, нагла злободенню данина
завжди одним кінцем метафори стояти
в болоті клопотання плоті – мілина
в фарватері метафоричного фрегата.

Буденна твань ціни насущного шматка,
як щупальця дошкульних примх твоїх порвати
орлиним зрушенням натхненного кидка
в захмарну круговерть височини метафор.

У стовпиську роздутих черев гострота
наївних ліктів – знаю, знаю, дозволила! —
самому вже несила: завжди ж лиш моя
на збитих ліктях кров – самому вже несила.

Куди ж з пронизливою гостротою слів
мені у надувному, гумовому світі
навиворіт затабуйованих облич,
у світі мильних бульбашок куди ж подітись?

Щонайдрібнішою піщинкою «чому?»
в лавині наростаючого відгоміння «годі!»
крамоли недоречну множити луну
у передвладді кулуарних коридорів:

куди як смішно – нехтувати моноліт
всевадного олімпу летом павутинки...
Вам смішно?! – Смійтесь! – Та на кутні цей ваш сміх! —
Сміх боком вам в зневазі сина й внука вийде!..

Весна

Скороспіла весна у намисті проталин,
У циганському маєві вілх:
«О, невже ми надовго від літа відстали?» —
Стигнуть бідкання стиглих вітрів.

Про смертельну поразку беззбройних морозів
Видноколом беззубих ротів
На крутому із лютого в березень розі
Тьми жорстокий герольд сповістив.

Але вже набубнявів Геракл стобарв'я —
Брунькування квітневих світів
Накладе він на гідру пітьми незабаром,
На безсмертя зимових голів.

Вже бо вирію мрія вагітна прильотом
Всепташиного вибуху барв.
Чорно-біле відлуння посмертного фото
Хто б минулому подарував?

Просто вірш

Ще наче й сивина не вкрила скроні,
І яструбиний не підводить зір,
Ще наче й плечі, й руки міцні повні,
І шляху далеч не страшна для ніг.

Та все частіше щось під вечір втома
Снодійно спокушає: «відпочинь».
Усе тьмяніший молодості спогад —
Яка зваблива солов'ями ніч.

Все впертіші буденності турботи
У намагані марнотою днів
У дріб'язковостей коловороті
Відгородить мене від зваб весни.

У квітування день, у день весняний
Забрів я нещодавно в диво-ліс
Й гукнув напередими із солов'ями —
Та відгомону вітер не приніс.

Я вже й не знаю, чи гукнув насправді,
Чи лиш гукнути в долину хотів,
Та певно знаю, скільки не гукав би,
Ніхто б усе одно не відповів.

І все настійніший приходить сумнів,
Чи це насправді, чи й насправді я,
Той відчайдух, що сміло і бездумно
Кидався в бійку з молохом життя.

Стрибог

Я навіть вже й не мріяв досягти всієї величі
тієї гідності,
З якою височінь тополі
німому всемогуттю неба
Вклоняється з веління вітру,
Який впритул до скрадливого шелесту
нажаханого листа
Проносить усевладний подих із глибин землі
Аж до височини схиляння тополиного.
Я навіть вже й не думав підвестись до розуміння
Суті неувимості й прозорості тієї сили,
З якою незмірний безлад простору поволі набрякає
Гнітючим клубочінням хмар,
Де в загадковій послідовності появи й зникнення
Скороминущих ликів якогось
утаємниченого
небом
божества
Ти тільки і встигаєш упіймати усепроникне відчуття,
Що єдиносталим у цім світі може бути
лише постійний плін —
Я вже і відчуття цього хотів якнайскоріш позбутися,
Аж поривання вітрового вибух підхопив
мої розхристані думки
І через карколомність загибелі
всіх однозначних істин
у буруванні хмар
Поніс за обрій у падіння
на глибину взаємопоглинання
землі і неба в горизонті —
І вже нікуди я не міг подітися,
притиснутий до розуміння,
Що довічно небокрай триматиме мене
на віддалі мого збентеженого погляду,
Втікаючи від мене зі швидкістю, з якою
Не встигаєш озирнутися назад, щоб уподібнитись
Тому, хто знов і знов так владно підштовхує тебе у спину
Віддавати крок за кроком свою самозакоханість
Покірному трави схилянню, де ієрогліфами
Загадкових тіней переплутані усі стежини сповідей
Про найкоротшу віддаль
між народженням і смертю —
про життя...

Зимова підступність

Знов підкрадається під саме серце,
Немов найпоаємніша з провин,
Змій віхоли безжально і відверто
Під саме серце – знов прихід зими.

Твердішає все м'якить сліз осінніх —
Плоди кристалів незворотних втрат
Німі й прозорі в забутті сніжинок
Долоні талим болем холодять.

Молитися. Хурделиць завивання
Підспівують бажанню молитов
Не наших, не тутешніх – не благаю, а
А виклику. Це вічний бій немов.

Вже стільки полягло ні в чім не винних
Надій, і мрій, і молодих посвят.
Покірно і безмовно, безнадійно
В наметах долі відчаї лежать.

Невже поразка? І невже навіки?
Невже не жаль? Як дивно – ні, не жаль...
Підступно і несхибно в серця світоч
Все глибше віхол вихори біжать.

Технології життя

Із життям розминатись щодня і щоночі назавжди
У стрімкому потоці розлук, перехрестями снів...
У блуканнях пустельних спекот міражів напівправди
Вже благи відвертості в зливи хоча б і брехні.
Під ходу тріумфального маршу наживи і хіті
Запобігливо стелиться килим краси і цноти —
В макіяжній красі бодіблдингу, успіхом ситі,
Споглядають із хмар бізнес-янголи брендів святих.
Що мені до прекрасного тління всесвітньої плоті
З ароматами трупних мелодій в чеснотах попси,
Якщо взята в заклад за майбутнє купюра підлюти
Номіналом до вічності має вже ось дорости.
В біороботах міст електричними руслами вулиць
З негативу гріха електронного натовпу струм
Переносить розряд суєслів'я рекламного гулу
В позитив розпіарених іміджів фейкових сум —
Та від блискавки щирого погляду наглої смерті
Заземлити хто встигне у небо свої молитви,
Той зуміє із вічної пам'яті Господа стерти
Відпрацьовані файли безглуздих потуг лжемети.

Теплий січень

Ще вчора грізні вензелі морозу
тримали вікна владою зими
в покорі срібній сліпоті, і ми
в чотиристінну пообідню прозу

поезію світів позавіконних
впускали крізь святковий карнавал
феєрій, скло віконне на кришталь
перечакловуючи віхол гоном.

Відлига зранку ж розвінчала гонор
пергаментів імперських у вікні:
гілля каракулі – чорновики
веснянки самозваної, відозви

повсталої посеред заметілей,
нарозхрист вплетеної в далей плин,
з-під січня визволеної весни
прозрілі раптом вікна нам відкрили.

Чотири вітри тепло б'ють у груди,
кайдани впали, руки – для обійм,
та мерзне пролісок на самоті —
пройшов бо грудень, та ще ж лютий буде.

Гопак

Гоп – направо зліва – сіни літа навстіж,
Ех, дівкам даруйте ранки на вінки.
Сутіні не треба – всі марноти навпіл,
Геть від сумування з гуком навстрибки.

Щебетання – в серце, душу всю – назовні,
Очі – в очі, руки – в тебе на плечах.
Свято і неділя – очі сонця повні,
Ех, запам'ятаюсь я полян очам!

Пил, підбори – закрут, в боки – уклонився:
З пилом я музики з вітром підібрав.
Ех, цимбали й скрипка, бубон і сопілка —
Хоровод хмаринок з небом закружляв.

До заграви – радість, далі – щастя й щастя,
Далі вже не буду віку дівувать.
До цілунків – жарти, далі – гру на застіб,
Далі вже господарем буду гарувать.

На Купала скоки з ватри і до зірки —
Поведе так Місяць Нічку до вінця —
Попіл суму, кпинів і образ прогірклих
Полум'я розвіє —

гоп-ца —

гоп-ца-ца!..

Гоп – наліво справа – сіни літа навстіж,
Ех, дівкам даруйте ранки на вінки:
А дівкам би – танці, а дівкам би – заміж,
Голови крутили щоби парубки.

Оце так!

Оце так!

Оце так

гопак!

Доторки

І ось, нарешті,
твої руки в моїх руках:
на кінчиках пальців твоїх
десять трепетів
десяти
священних заповідей острахом
лягають на моїх пальців
десять спокус
у десяти вогнях
гріхів смертельних.
Відмов своїм пересторогам
у довірі —
і десять наших доторків
в долоні наші зіллються
цнотливим сяйвом
недоторканності всіх
заповідей десяти.

Зірка позамежжя

Не те щоб нікуди іти вже зовсім,
Але якби й було куди – так ні —
Безмежна нехіть. Без мети. Наосліп.
За вітром. Наче у щасливім сні.

Я крила вже давно віддав мовчанню
Захмарних незрівнянних нот і рим
В чутті, що я почую їх вінчання
У реквіємі згаслої зорі —

В заграві тогосвітньої надії:
Так жаль – між нами потойбіч межа,
Яку здолать хіба що зблиску мрії,
Та й то, коли вже згасне плоті жар.

Надії... Вже забув я, як це, жити —
Все якось зовсім, зовсім повз життя.
Один. Один. Самотністю сповитий.
Стояти, бігти, йти – мета одна:

Хіба не все одно, мети цієї
Як скоро наближається межа?
В наближенні висот зорі моєї
Так швидко забувається життя.

Все вище й вище – і вже ось, здається!
Здається, лише руку простягти!
Стрімкіше все з-під ніг углиб несеться
Вчорашня недосяжність висоти.

Козацька балада

Мені б тільки лист передать воєводі
Коня у галопі я ледь не загнав.
Хто ж знав, що у замку при самому вході
Зустрінусь я з нею. О Боже, хто ж знав?

Я степом летів, щоб устигнуть до ночі
Допоки в палаці горіли вогні,
Та вдома господаря я не заскочив —
Пан граф воєвода вертався з війни,

Чекали повернення пана під ранок
Мене ж зустрічала дружина його,
Дівча молоде, мов пташатко підранок,
Чекала на ранок мов лиха свого.

В очах тих сумних, немов небо під вечір
Життя її я, як в листі, прочитав:
За нелюба видали, мрії про втечу,
Огида, коли старигань пригортав.

Задовгих зізнань ми не потребували
На двох нам достало лиш декількох слів:
«Кохаю навіки», «кохана», «коханий» —
О ніч неймовірного здійснення снів!

Прихід воєводи під ранок сурмили
Із пані покоїв я вислизнув ледь.
Вже вдень я на Січ знов летів, образ милий
У серці леліав – навіки цей лет.

Зустріли заздравно мене побратими
Піднесення пінного келих кружляв:
Брати запорожці, я в тому не винен,
Що серед бенкету хміль смутку пройняв.

О, пані графине, з тих пір я у битву
Як в шлюбну ту ніч, наречена де – смерть,
Кидавсь – та не те, щоб у битві не згинув —
Подряпини жодної... Хто ж береже

Від куль, ятаганів мене серед бою?
Я знаю, графине, твоїх молитов
Це захист – побрались ми наче з тобою,
І не розірвати по смерть наших доль.

То що ж, коли доля вже так наказала —
Від неї нікуди, нехай буде так,
Раз не оминути – піднімем забрала:
Чи пан, чи пропав – така доля, козак!

І поряд зі мною мої побратими —
Ми викрадемо із недолі гнізда,
Тебе, моя суджена пані графине,
І буде душа в нас на двох лиш одна.

Я серед пишноти козацького степу
На березі слави й могуті Дніпра
Збудую наш дім – нехай носить лелека
У затишок наш хлопчаків і дівчат.

Не бійся, графине, ніхто не образить
Бо в нас тут ні хлопа, ні пана нема —
Ставав кожен рівним і вільним відразу,
Хто тільки на землю козацьку ступав!

І все буде так, як нам заповідала
Та ніч, як в обіймах намірялось нам.
Побачиш, пишнот не зрівняти заграви
Із блиском оман, що судились панам.

Мені б тільки лист передать воєводі
Коня у галопі я ледь не загнав.
Хто ж знав, що у замку при самому вході
Я з нею зустрінусь. О Боже, хто ж знав?

Метро

Сніг лапатий, підмоклий,
як підошви мої,
Чвакіт шин,
чвакіт кроків
у повітрі висить;
Напівморок і дим —
мій сліпий поводитир,
Через площу
крізь натовп
мене проведи,
До метро
ти мене доведи...
Місто надра свої
відкриває мені —
Вхід в метро – букву «М»
(аж від подиву зведені брови!) я
розшифрую:
«Всяк, хто ввійде,
облиште надію свою.
Ім'ярек
Аліг'єрович
Данте,
Рад вітати!»
Ескалатор,
безногий Вергілію мій,
Ти крізь натовп,
крізь землю
мене проведи
Усіма дев'ятьма
усе глибше
і глибше
В підземелля міське —
з підсвідомістю Харкова
хай з'єднаюсь я,
хай згадаю я...
Натовп суне назустріч,
щохвилини вихоплюю
Із потоку облич, рук і ніг
нову постать я:
Ближче, ближче,
вже ось, уже поряд ти,
Незнайомцю, на мить
ми з тобою віч-на-віч —
Не буваю з собою я ближче
у дзеркалі навіть,

Навіть з власною тінню
я ближче навряд чи буваю,
Та на мить це,
на мить це,
на мить...
Зблиск очей, губ загадка —
й потилицю, спину,
Незнайомцю, твою
я гублю назавжди;
Без кінця, без кінця,
без упину.
Невблаганного натовпу
ми протилежні потоки,
Нас розносять врізnobіч,
Ескалатори нас і вагони,
Невпізнаних, забутих,
підхоплюють
І розносять,
розносять
врізnobіч,
врізnobіч...
Так точнісінько
пам'яті плин
невблаганний вихоплює
Із минулого посмішку, губи, обличчя на мить —
І спиною повернуті знову,
невпізнані знову
Із минулого тіні гублю я —
вже не докричишся:
Ескалатори днів і
вагони років
Нас розносять,
розносять
врізnobіч,
врізnobіч...
Але ж ось воно, ось, пам'ятаєш:
Відкривають метро —
оркестри, промови лунають,
Стрічка падає – диво! —
Місто надра свої,
місто душу свою відкриває!..
Ох, яка молода і щаслива
У святковому гаморі натовпу
мати —
У руки її затишку,
як у гніздечку, тримати
Полохливе пташатко
свого рученяти —
О дитинства далекого

свято,
Віра в казку, у те, що
достатньо
нам неба для всіх
одного —
Не докричатися,
не докричатись...
Мій вагон підійшов.
Цей останній,
прощальний вагон,
Що давно в небуття відійшов,
Але знову
і знову приходить,
Щоб мене
відвезти на роботу,
Щоб мене
привезти із роботи,
На роботу — з роботи,
На роботу — з роботи...
Цей розмірений стукіт коліс,
нескінченний тунель...
Ескалатор, безногий Вергілій,
Проведи з підземелля до неба мене —
Десть там небо було,
І на всіх одного
вистачало
нам неба цього,
А тепер там
для кожного телеекран —
Не поділять ніяк
між собою програм.
Нескінченний тунель,
незліченні турботи:
На роботу — з роботи,
На роботу — з роботи,

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.